

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill.
Vidéken: félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. — fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főtér 42. szám. Lamprecht palota,
első emelet, az udvarban.

Felhívás

a debreczeni függetlenségi és 48-as párt képviselő választó polgáraihoz.

A nagy nemzeti küzdelem még nem zajlott le. Szívünkben még él a remény, hogy szeretett hazánk állami önállóságát és függetlenségét, törvényes uton és alkotmányos eszközökkel vissza szerezzük. A magyar még nem győzte le a magyart s óhajtjuk, hogy ne is győzze le, csak világosítsa fel és győzze meg, hogy az a közjogi alap, melyet az 1867. XII. tcz. létesített, nem „a nemzeti jogok kiaknázatlan kincsébánya”: hanem annak az államjogi kapcsolatnak az megteremtője, mely minden bajaink kuforrása.

Most, mikor pártunknak 35 éven át tartott küzdelme folytán az a közjogi alap megrendült és annak az államjogi kapcsolatnak minden eresztéke recseg és ropog: városunkban is nem csak a hatalom birtokában levő párt tagjai próbálkoznak újból szervezkedni: hanem egy szétküldött „Felhívás” aláírói „Uj párt táborthelyeivé óhajtják tenni Debreczen választó kerületeit is” s — állításuk szerint — vezérüknek országos visszhangot keltett szövege alapján kéri, hogy sorakozunk zászlójuk alá.

Ti, a debreczeni függetlenségi és 48-as pártnak küzdelmekben kipróbált, megedzett és elvű tagjai! olvastatok már ama „Felhívás”-nál hangzatosabbat és hallottatok már azon vezér szövegénél csalogatóbbat is. De szíveitekben visszhangra csak ezen valódi Szózat talált: „Hazádnak rendületlenül légy híve, óh magyar”!

Ti, mint a magyar hazának rendületlen hívei, nem az osztrák-magyar monarchiának, hanem az önálló és független magyar hazának akartok szabad és boldog polgárai lenni! Ne hallgassatok tehát se régi, se keletkező pártok csalogató szavára, s csakozatok pártunk zászlaja körül, hogyha táborthelyekké tételnének Debreczen város választó kerületei, azon tábor helyeken pártunk zászlója lengjen győzedelmesen!

Tisztázzuk az eszméket!

— január 27.

Egy függetlenségi párti ur a „D. F. U.”-ban tegnap szövege tette a mi Bánffy-ellenes magatartásunkat és védelmébe vette a nemes bárót. A főszempont, a mivel védelmére kél, az, hogy erős és ed-

zett fegyvertársat keres benne a nemzetiségek ellen.

Soha sem voltunk olyan elfogultak, hogy a politikai ellenfelet egyenesen hazaarulónak tartottuk volna. Nem vagyunk olyan sivár lelkűek sem, hogy a mig kézzel fogható bizonyosságunk nincs rá: magyar politikusról feltételezzük, hogy egy követ akarna fujai a nemzetiségekkel.

De az a körülmény, hogy Bánffy mégis politikai ellenfélnek tartjuk, dacára az ő nemzetiség-ellenes politikai programjának: józan eszű emberben nem is kelteti azt a gyanút, mintha mi ez által a nemzetiségekkel paktálnánk. A ki ilyet gondol, az nem megvetésre, hanem egyszerűen sajnálatra és szánalomra érdemes.

Vegyük ugy a dolgot, a hogy van. A Bánffy helyzete velünk szemben semmiben sem különbözik az Apponyi helyzetétől. Az Apponyi programjában is van sok olyan motívum, — katonai téren — a mi a mi álláspontunk felé húz.

És lám soha, de soha, választások előtt nem tartottuk szükségesnek az Apponyi érdekében támadt pártalakulásokat oly kerületekben, a hol a térfoglalás mi el-

Dal.

Irta s a Kaszinó estélyén felolvasta:

Farkas Imre.

Élőzhetsz édes, megtagadhat —
Szép csöndesen megyek odább.
Nem ostromoltak könyeimel,
Ajkamról nem fog érni vád.

Ám belőlem valami mégis
Követni fog egy életen,
Az én szomorú, az én keserves,
Az én szerelmes énekem.

— És ha majd mindkettőnk egyszer
A sirnak örök éje föld
S a temetőre szemfedőként
Leszáll a nedves őszi köd:

Megcsendül majd fölötted újra
Bus, csillagtalan éjelen
Az én szomorú, az én keserves,
Az én szerelmes énekem.

Az óriás asszony.

Irta: Thury Zoltán.

A kis viczinális vonat beérkezett, a kik jöttek rajta, gyorsan indultak be a város felé, az utolsó volt közöttük néhány asszony, a kik szörnyen nehéz kosarakat cipeltek a karjukon. Az egyik kosárból fiatal libák nyújtották ki a nyakukat s elálmélkodva néztek körül a világban. — A sía mellett tempósan járt le és föl a rendőr s az utolsó oldaláról kiabálva kínálkozott az egylovas bérkocsik kocsisai. Előbb mind, de gépiesen, szokásból, remény nélkül, aztán kevesebben, végül eihallgatott az utolsó is. Most már csak az elutazók maradtak az állomásnál, meg a rendőr, aztán egy kis pupos ember, a ki pereczet árult s egy másik ember, a ki a lámpaoszlopok támasztotta a hátát s közönyösen bámulta maga körül a munkát, a minék meg kellett előznie a vonat visszaindulását. Vasutas sapka volt a fején, nagyon ócska, talán valami bakter hajította el. Abból azonban, a hogy nézte a vasutasok munkáját, az látszott, hogy ő is ide tartozott. A szemei kritizáltak, irigykedtek s keserű megvetéssel mosolyogták le azt a piszmogást, a mi a két sinpáron végbe ment, mig előállították a vonatot.

Az iroda ajtajából rászólt a főnök:

— No Gyuri, hát hogy megy!

Az ember intett valamit a vállával és

elfordult. Ugy látszott, hogy haragban van itt az emberekkel. Olyan ember, a ki most már nem köteles felelgetni, ha kérdik. Senkinek semmi köze hozzá. Epen csak idejön, mert a kedve tartja, hanem azt nem tűri, hogy mókázzanak vele. — Arra fordult megint vissza, hogy az utról gyermekek jöttek be az iroda elé. Egy talán nyolczesztendős leány, a ki három kisebb fiu követett. A legkisebb négy éves lehetett, de elsőnek csörtetett át a kis, alig néhány lépés szélességű porondon az iroda előtt s tátott szájjal odaplántálta magát a leány elé. Valami mese szakadhatott félbe, mert a kis ember izgatottan lármázott: — hát mondd, hát mondd! — s a mikor a leány elbámult a kis lokomotivra, a mely lassan döcögött az állomás épülete felé, a kötényét rángatta: — hát mondd! — A két nagyobb fiu egy lépéssel hátrább bámulta a leányt. Egy szomorú pillantással végignézte őket az ember is a lámpa mellől, aztán is visszapislogott rájuk. Előbb türelmetlenül, mintha akarná zavarni őket az utra, aztán meg olyan nagy érdeklődéssel, hogy most is eltátotta a száját.

A kicsi meg toporzékolt.

— Mondd már!

A leány folytatott valamit. Szakadozott, apró mondatokban, egy kicsit rekedtes, de hangos kacagással, a mi láthatólag arra való volt, hogy alatta megkonstruálja a következő mondatot. A gyerekek nem ka-

lenünk is irányul, se dicsőíteni, se támogatni.

Szavunk se volna a Bánffy-pártot alakulása előtt az új programot igaz valóságára levetkőztetni akkor, ha ez az új pártalakulás természetes módon, a 67-es alapú választók körére szorítkoznék.

Ellenkezőleg. Ha azt látnánk csak, hogy a mi elveinkből egy-egy eszme, mint például itt az önálló vámterület meg az erőteljes nemzeti politika tért hódít, körülrte a mameluk tábor egy-egy töredéke is tömörül: e felett csak örülni tudnánk.

Végtére is jobb az a 67-es ellenfél, a ki a mi programunk egyes tételét is támogatja, mint az, a ki az egész vonalon ábrándnak tartja a függetlenségi programot.

De mikor azt látjuk, hogy programunk töredékeivel félre akarjuk vezetni a mi párthiveinket, kötelességünk a jézsuiták ellen talpra állni.

Vagy nem megtévesztés az, hogy a Bánffy-párt védelmezői még most is a függetlenségi embernek az álarca mögé bujnak?

A dolog úgy áll, hogy az önálló vámterület és az erőteljes nemzetiségi politika nem a Bánffy találmánya. 36 éve benne van az az önálló független magyar haza minden egyéb járulékaival a függetlenségi párt programjában. A kinek ez kell, ne keresse Bánffynál, mikor a függetlenségi programmban amugy is benne van.

Bolond házi asszony volna az, a kinek ohahaza meg van a kenyérsütéshez minden szükséges hozzávalója és a kenyérét mégis a pékhez vinné sütni azért, mert a szomszédasszony, a ki dagasztani se tud: ott sütteti meg a kenyérét.

Hogy különben jézsuitaság az

egész dolog, ne vegyünk mást, mint a Bánffy-párt nevét. — „Új párt”. Képzelik talán önök, hogy ez a párt hosszú életre van tervezve? Hiszen ha 10 évig élne, akkor már egy 10 éves új párt, azt hiszem, maga is nevetéses volna!

Nem. Ez a párt, ha megalakul, csak új párt marad. Addig lesz párt, míg új lesz. Azután majd beolvad abba a régibe, a melyik ellen mi 36 esztendő óta küzdünk.

Viszi majd magával azokat a most még függetlenségi párti lapokat, embereket, a kiket mi egy közös fogalommal jézsuitáknak nevezünk.

Az 1904. évi sorozás.

— A véderő-bizottság ülése. —

január 27.

Még a tavalyi sorozás megtarthatására szükséges törvényjavaslatok sincsenek megszavazva, tegnap délután öt órakor a képviselőház véderő-bizottsága már az 1904. évi sorozáshoz szükséges törvényjavaslatokat tárgyalta. A javaslatokat a bizottság általánosságban és részleteiben is megszavazta, de pártunk ez alkalommal is megismételte a nemzeti kívánalmakat. Szóba került a katonai oktatás, a tisztek áthelyezése, a honvédségnek tüzéséggel való kiegészítése, a katonai bünvádi reform.

Az ülés lefolyása a következő volt:

Elnök az ülést megnyitván, az előző résztvevő honvédelmi miniszter üdvözlésével elsőbbsen tárgyalatott az ujonczjutalék megnyitási gének az 1904. év végéig való fentartása tárgyában beadott törvényjavaslat.

Münnich Aurél előadó: A mai ülés tárgyai ugyanazon javaslatok, a melyeket, sajnos, az 1903. évre még a képviselőház meg nem szavazott s így felesleges volna a hosszas indokolás, egész éven át vitattatván ugyanezen javaslat s így csak röviden jelzi,

hogy a törvényjavaslatok teljesen ugyanazonosok az 1903. éviakkal s így azokat elfogadásra ajánlja.

Tóth János: Politikai elveivel és meggyőződéseivel ellenkezvén a törvényjavaslat, azt nem fogadja el. A legutolsó tárgyalása alkalmával a hadügyi kormány részéről történtek kijelentések, a melyek ellentétben állanak az ország alkotmányával, ez ellen ebben a bizottságban is kötelessége tiltakozni. A közöshadügyminiszter azt jelentette ki, hogy nem respektálja Magyarország önálló szuverénitását s a magyar állam hivatalos nyelvét és azt a többi nemzetiségekkel egyenlőnek ismerte el. Ez leplezetlen fényt vet arra a szellemre, melylyel a hadügyet igazgatják. A közös hadügyminiszter felfogása ellenkezik az 1867. évi XII. törvénycikkkel s az alkotmányban a hadügy terén is lefektett állami önállóságunkkal. A magyar kormány részéről az alkotmányos jogok a magyar parlamentben megvédve nem lettek. Ez a mai helyzetben kétszeres súlylyal bír. A magyar nemzet óhaja kifejezést nyert, hogy a teljes paritás s a magyar nemzeti politika testet öltson s ezzel szemben rideg tagadó álláspontra helyezkedett a hadügyminiszter, a mivel lehetlenné tette, hogy a magyar parlament rendes munkájához visszatérjen. A tisztek áthelyezése, a tiszti nevelés és a katonai büntető perrendtartásra nézve nem fedi a hadügyminiszter nyilatkozata a magyar kormányét. Erre nézve felvilágosítást kér.

Bakonyi Samu: Pártállásánál fogva csatlakozik Tóth állásfoglalásához. Kérdezi, intézkedik-e a kormány a véderőtörvény revíziójára nézve? Ez a mostani parlamenti viszonyoktól független, sőt ha oly tartalommal terjesztetnék ez elé, a mely azt mutatná, hogy a kormány végre akarja hajtani programját, ez még segítene a helyzeten is. Tudnunk kell, mi lesz a véderőtörvényben a reform.

Ösmernünk kell a kormány tervét, melylyel a nemzeti törekvéseket kielégíteni akarja. Ilyen a jelvény és zászlókérdése, illetve megfelelő átalakítása. Kérdezi, mik

ezt, csak bámultak rá. Azonközben a lokomotív tetején valami lyukba esővet tettek s vizet bocsátottak bele. Nagy pocolya támadt alatta. Szuszogott, folyt mindenfelé, mint a kilyukadt gummilabda. Erre jutott eszébe a lánynak valami.

— Hát — kezdte — egyszer köpött. Akkorát köpött, mint a városligeti tó. Aztán elment sétálni. Felhuzta a cipőjét. A cipője akkora volt, akkora — mint a Kossuth Lajos-uteza... Aztán beléakadt egy szögbe, hát egy lyuk lett rajta. Egy kis lyuk, akkora, mint a Thonet-udvar. Méregbe jött, hogy asszonygyya, minek állasz mindig az utamba — s felrugta a lipótvárosi bazilikát. — Sántikálva megindult az iroda felé és visszaszólt a gyerekeknek: — A lábamra esett a kereszt, juj de fáj. — A nagyobb fiuk kacagtak s fenn a masinán elmosolyodott a gépész is. Aztán átment a tulsó oldalra s leszólt az emberhez a lámpa tövébe:

— Van-e már valami kondicziója, Gyuri?

— Fene van.

A gép nagyot füttyült s a hogy a gépész fordított egyet valami csapon, megnyitott a hasa és egy csomó gőz sistergett ki belőle, bele a lugasba, a miben utasok söröztek. Aztán csendesen megindult, hogy a kocsik elé kerüljön s belefogózkodják az istrángba. — A beszéd abbamaradt, mind a masina után néztek, de csak gépiesen,

szokásból, olyformán, mintha valami kis ellenőrzésről lenne szó a gépet illetőleg. Csupa olyan ember volt ott, a ki itthon érezte magát az állomáson s az utasokat, a kik jöttek-mentek, mosolyogva nézte le. — Mert hát a vasutinak meg annak, a ki akárhogy is otthon van valami akár-micsoda pályaudvaron, komikus elem a pasasér. A hogy csetlik-botlik a sinek között, meg rohan, a mikor semmi szükség sincs rá, meg a hogy nyugodalmas bugyutassággal elnézi, hogy elmegy a vonat. — Hát most már megint mentek az utasok. Hátul ujra nagy kosarak usztak s a bakterforma nézte őket, de egyszerre visszafordult a gyerekekhez.

— Hát aztán? Mi volt még? Mit is beszélsz te, a helyett, hogy elhordanád magadat a strekről...

A kis leány szélesen, a maga kis találmányán mód felett mulatva, mosolygott. Szétvetette a lábait és stáruja lett valami mocskos kis bolondnak. Nem igen egészséges, de nagyon mozgékony arcú, gyík-szemű gyerek volt. Valami rongyos rékli volt rajta, a mi alól kilógott az inge, aztán kurta, egy kicsit a térdén alul érő szoknya. Kihívóan, komázva nézett az emberre s nekivetette a hátát a lugas léczfalának, egyszerre összezuzott a vadszőlőből egy csomó gyöngye venyigét...

— Hát, — kezdte, — hát — aztán megfésülködött.

— Ki?

— Megfésülködött. Hát...

A bakterforma most már a másik gyerekekhez fordult.

— Ki?

Az egyik fiu türelmetlenül felelt. — Az óriás asszony. Mit szól mindig bele!...

— Hát hullott a haja. Akkora hajak maradtak a fésűben, mint a telegráfrót innen Czinkotáig. A bontó fésű pedig akkora volt, mint innen a Nemzeti színházig és a mikor kitört a foga, hát mintha szemben az a ház kidülne. — Mind megnézték a házat. — Aztán vette a fogkefét és kipucolta a fogát, hát a hogy pucolta, azt hitték a csömöriek, hogy az eget reszelik, aztán föltette a slájerit, hát a slájer akkora volt, akkora, mint a kerepesi tetető...

A bakterformának táva maradt a szája, aztán meg lógott a feje jobbra-balra s nagyon bámult. Most már egészen odaadta magát a dolognak s a nagy csodálkozásban azt mondta, hogy c, c, c, c. És előre nyujtotta a nyakát és leste, hogy mit mond a gyerek. Azalatt másik vonat jött. Megint csak hirtelen elmentek róla az emberek be a város felé, onnan belülről pedig jöttek mások s a lokomotív jött vizért s megint belelőtte a gőzt a lugasba s a főnök ur az ajtóban sipolt, a vonattól visszasipoltak... Egész rendben folyt az üzem, a gyerek pedig a ki — úgy látszik — az utca humoristája

azok az akadályok, a melyek hátráltatták a katonai büntető perrendtartás előterjesztését. Kérde, hogy a pénzkérdésen kívül van-e akadály arra, hogy a honvédség tüzéséggel láttassék el. A tüzéségben eddig legjobb elem a magyar, mégis nagyon kevés altiszt kerül ki a német vezényleti nyelv miatt. A javaslatot nem fogadja el.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter: Tóthnak a hadügyminiszterre vonatkozó kritikájára megjegyzi, csatlakozik e tekintetben a miniszterelnök nyilatkozatához. Ő is tudja, hogy Pitreich a magyar érdekek iránt a legnagyobb rokonszenvvel viseltetik és második felszólalásában teljesen korrekt nyilatkozatot tett s ezzel is bebizonyította jóhiszeműségét. A magyar delegáció alkalmával a hadügyminisztertől konkrét nyilatkozatok várhatók és akkor megtudhatjuk, hogy miképp lesz a végrehajtás. A tisztek áthelyezése nem oly nagyszabású dolog, mint képzelik. Hozzávetőleg most 450–500 magyar tiszt van osztrák csapatoknál. — Annyit kijelenthet, hogy ezen tisztek zömének áthelyezése el van határozva, de ezt egyszerre végrehajtani nem lehet, mert a szolgálat teljesen fennakadna. Mindent magyar szempontból is figyelembe véve, 300 tiszt áthelyezéséről van szó, a mi pár év alatt meg fog történni.

A kedvezmények kiterjesztésére nézve megjegyzi, hogy már a póttartalékosok behívásánál figyelemmel voltak arra, hogy a szükségességnél több hivassék be azért, hogy méltányosság okokból felmentések adhatók legyenek. Kéri a törvényjavaslat elfogadását.

Bakonyi Samu: Sem a zászló és ezimer, sem a nevelés kérdése nem felségjog, hanem egyenesen fentartott joga a magyar országgyűlésnek és ezt rendeletekkel nem lehet elintézni.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter: Nincs abban a helyzetben, hogy a létszám-emelésre vonatkozólag más választ adjon, mint amit elődje júniusban adott. Természetesen találja, hogy a hadügyminiszter nézeteit csak a delegációban fejezheti ki és ő

— ezenközben új képeken gondolkozott, a mikkel tovább rajzolja az óriás asszonyt. Az ő saját külön teremtményét. A mivel áthozta az utcáról, ide a vadszöllő alá a publikumot. Hirtelen csakugyan eszébe jutott valami.

— Hát aztán álmos volt, végigfeküdt a városon. A mi ház alája került, hát benyomta a földbe, mert nehéz volt és a Dunába egy kicsit belelógott az inge, hát vizes lett és...

Cseppenkint, csendesen nyárisan esni kezdett az eső. A gyerekek kacagott. És most — mondta — most kicsavargatja az ingit. Aztán éhes volt, kitérte a száját, hát elkezdte enni Pestet, mert hogy azt hitte, hogy hus, de úgy ette, de úgy... Leharapta az orrát, kivágta a szeméit és mindent és hát ő ette és ette...

Az egyik gyerek kíváncsian beleszólt:

— És hogy hívták?

A kis leány meglepetten nézett oda. Erre csakugyan nem gondolt még. — Hát izének, hát... — Nagyon gondolkozott s most egyszerre rut lett, annyira gondolkozott, — hogy hívták, hogy...

Beszólt a vasutas sipkájú ember.

— Ugy hívják, hogy szomorúság.

Most már a kis leányt lepte meg az idegen hang. Erre nem tudott felelni. — Hát lehet, hogy úgy hívják. — Persze.

csakis ennyit mondott. Ezután a bizottság a törvényjavaslatot általánosságban és részleteiben elfogadta. Következett ezután az 1904. évi ujonczmegajánlási törvényjavaslat tárgyalása.

Münnich Aurél: A törvényjavaslatot elfogadásra ajánlja.

Pichler Győző: Kijelenti, hogy ő és pártja csak a magyar önálló hadsereg részére ajánl meg ujonczokat és így a javaslatot nem fogadja el. Ezután a bizottság a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta.

A részletes vitánál:

Bakonyi Samu kérde, mi történik azokkal, a kik 1903-ban nem állhattak elő, ha nem lesznek alkalmasak, kötelesek lesznek-e oly évben is előállítani, mikor már erre nem lettek volna kötelezhetőek, ha a sorozás rendes időben történik.

Nyiri Sándor honvédelmi miniszter a védtörvény 36. § a világosan kimondja, hogy minden védköteles, bármely okból ered a mulasztás, azt a 36-ik évig pótolni köteles, így ezek is kötelesek lesznek erre. A javaslat ezen felszólalások után részleteiben is elfogadtatott.

A honvédelmi miniszternek az egyéves önkéntesek tiszti vizsgájáról szóló jelentése tudomásul vétetett.

Az öngyilkossági esetekről szóló kimutatásnál Bakonyi Samu kérde, hogy a testi fenytékek eltöröltettek-e már?

Nyiri honvédelmi miniszter kijelenti, hogy a testi fenyték már el van törölve, a kikötés teljesen s béke idején a bilincs csak igen kivételes esetekben alkalmaztatik.

Gyilkos feleség.

— Saját tudósítónktól. —

— január 27.

Körtvélyes községben sajátságos bűntény történt tegnapelőtt éjjel, a mikor is — mint nekünk írják — Posznek Jakab odavaló gazdát a felesége megölte.

A részletek ezek: Poszner Jakabné azon a néven volt ismeretes a falu népe előtt, hogy ő a falu szája. Ez a csufnév nemcsak azért ragadt rá, mert mindenkire tudott valamit beszélni, hanem azért is, mert neki volt a legnagyobb torka és a legpergőbb nyelve s ha mással nem tudott veszekedni, az otthonvalókon, különösen a férjén gyakorolta a hangszálainak erősítését.

Mintegy két héttel ezelőtt azonban csendesség lett Posznekék udvarán. A szomszédok kíváncsiak voltak ennek a gyors elcsendesülésnek az okára. Megtudták, hogy Poszneké annyira meghült, hogy teljesen berekedt. Az asszony még ekkor is erőlködött, hogy hangot adjon. Ezt az alkalmat Posznek Jakab magára nézve kedvezően akarta kihasználni. — Tegnapelőtt délután elment a korcsmába és csak éjjel felé tért haza.

Más körülmények között Poszneké hangja ilyen alkalommal a tizedik utcára is elhallatszott, de most nem tudott hangot adni, hanem csak kezével hadonászott. Az ittas férj, hogy megbosszulja magát a feleségén, ingerkedni kezdett vele, a mivel aztán teljesen kihozta sodrából az asszonyt.

Posznek nevetett az asszony dühön-

gésén és nyugodtanült le az ágy szélére, a hol vetkőzni kezdett. Poszneké tehetetlen dühében ekkor egy kést kapott fel s azt hátulról a férj nyakába dőfte. A merényletre a férj felugrott és dulakodni kezdett az asszonnnyal. E közben patakzott belőle a vér s végre is a sok vérvesztéstől összeesett. A megrémült asszony ekkor orvosért futott, mire azonban viszatért, Posznek már kiszenvedett.

A csendőrség hajnalban érkezett meg a gyilkosság színhelyére, de ekkor is csak nagynehezen tudták megérteni, mi vitte rá az asszonyt a gyilkosságra. A lakosság, a mennyire sajnálja a megölt férjet, annyira örül, hogy a falu száját elvitték a börtönbe.

48-as honvédek a képviselőházhoz.

Az aradi öreg 48-as honvédek Barabás Béla képviselő útján a következő, csakugyan szomoruan megható kérvényt intéztek a képviselőházhoz:

Mélyen tisztelt képviselőház!

Az életnek alkonyán, mielőtt életünk mécse a kialvás utolsó lobbanását vetné, nagy inségünkben a végsőre határozta el magát az aradi 1848–49-iki honvédegylet, hogy tagjait az éhenhalástól megmentse. Kérvényez az országgyűléshez, a nemzet atyáihoz: kegyeskedjék az 1848–49 ki honvédnugdíjat felemelni, hogy azoknak a teljesen vagyontalan, napszám után élő, de most már teljesen munkára képteleneknek szerény életmódja csak némileg biztosítva legyen, — mert — havi 6 korona lakás, étkezés, ruházat stb. életszükségletek fedezésére teljesen elégtelen.

Hogy kérelmünkkel a törvényhozó atyák elé járulni bátorokodunk, arra feljogosítanak bennünket azon érdek, melyeket Klio aranybetűkkel jegyezett fel, az önvédelmi harc történelmébe; feljegyezte azon nevezetes csatákat, melyekben honvédeink, midőn a szeretett haza szabadságát veszély fenyegette, életüket áldozták a haza oltárán.

Igen, a nemzet dicső harcaiban életük feláldozása árán, ők váltották meg polgártársaink számára azon szabadságot, mely mellett nemzetünk fejlődése és joga fölötti saját rendelkezése lehetővé van téve.

Ezen érdek árán kérjük a tisztelt Házat, kegyeskedjék méltányolni megújított kérelmünket s az 1848–49-iki honvédnugdíj felemelését határozza el.

Vagyunk a mélyen tisztelt Képviselőháznak az aradi 1848–49-iki honvédegylet nevében és megbízásából

Aradon, 1904 január 22.

legalázatosabb szolgáló

May Soma s k., Simai István s k.,
egyleti jegyző. egyleti elnök.

SZINHAZ.

Műsor:

Szerda: Menyecskek (A bérlet).

Szűrtők: Menyecskek (B bérlet).

Péntek: Aranyvirág (C bérlet).

Szombat: Otthon (A bérlet).

Vasárnap délután: Pesti nők, este: dr. Nebántsvirág kisasszony (bemutató előadás).

A menyecskék című három egyfelvonásos népszínű került színre tegnap gyér számú közönség előtt. A darabot ma és holnap megismétlik.

Vendégszereplés. Szőke Sári, a Magyar színház tagja vendégszerepel pénteken színházunkban az Aranyvirág operettben. A fiatal színésznőnek állítólag szép, kellemes énekhangja van.

Dr. Nebátsvirág. A színház idei szezonjának legnagyobb sikerű bohózata a Dr. Nebátsvirág, a mely Sebestyén Géza pompás alakítása révén nálunk is bizonyára általános tetszést fog aratni. A bemutató előadása vasárnap este lesz. A darab többi szerepeit Hahnel Aranka, Csige Ilonka, Püspöky Rózsi, Krémerné, Havasi Szidi, Faragó Odón, Krémer Jenő, Iványi Antal, Krasznay Ernő, Csiky László, Szilágyi Aladár, Nagy János és Virágháty Lajos játsszák.

Frizzó Fregoli Debreczenben. Frizzó Fregoli átváltozó művész hétfőn kezdi meg három estére terjedő vendégjátékát színházunkban. Az első este a következő műsort játssza a művész. I. rész: „Az énekmeister” bohózatos opera 1 felvonásban. II. rész: „A gyors pinczér” bohózat egy felvonásban 7 személy 18 átváltozással. III. rész: „Eldorádó” tüneményes különlegesség 3 képben és 100 átváltozásban. 1. kép „Igazgatói iroda”. 2. kép „A ruhatárban”. 3. kép „A színpadon”.

Frizzó Fregoli hétfői előadására a „B” bérloknak, a keddi előadására a „C” bérloknak és a szerdai előadására „A” bérloknak van jogosultsága, kiknek bérleti helyeiket az igazgatóság délelőtt 11 óráig fenntartja, azontul a netán megmaradt helyeket a közönség rendelkezésére bocsátja. Frizzó mind a három előadására jegyek máttól kezdve előre válthatók.

NAPI HIREK.

Rendes és teljes tanácsülés lesz holnap délelőtt 9 órától kezdődőleg a városházán Kovács József polgármester elnöklése alatt, melyen a holnap délutáni közgyűlés tárgysorozatára felvett ügyeket készítik elő folytatólagosan.

A minisztere nők — olvas. Tisza István belügyminiszter úgy látszik szorgalmasan olvassa a debreczeni lapokat. Erre enged következtetni legalább tegnapi leírata, melyben azt írja, hogy a debreczeni lapokban azt olvasta, hogy Vámos-Péresen nagy difteritisz járvány van s erről a hatóság nem tett jelentést a miniszteriumnak. Hát persze, hogy nem tett jelentést, mert Vámos-Péresen nem volt difteritisz járvány, sőt ilyen járvány sehol sincs a megyében. Mike-Péresen van vörheny járvány, de az sem aggasztó különben is Losonczy Áimos főorvos ilyen esetekben nyomban elrendeli az óvintézkedéseket. A megnyugtató választ Hajdumegye sürgönyileg küldte el.

Nagyuri vadászat. Fényes uri társaság tart hajtóvadászatot ma Forrai nádudvari birtokán. A 18 tagból álló vadásztársasággal részt vesz a vadászatban Domahidy Elemér főispán is, a ki ma reggel utazott el a vadászatra.

Mentő-tanfolyam. Ma veszi kezdetét a debreczeni iparfelügyelőség által rendezett munkás mentő-tanfolyam, melyben esetleges balesetek alkalmával nyújtandó első segély adására oktatják a munkásokat. A tanfolyamot, melyet dr. Gáspár Géza vezet, mintegy 25 gyárnak 50 munkása hallgatja. Az előadások délután 5-6 ig tartatnak a betegségi-egyesület Kossuth-utca 9. számú helyiségében.

Vonat által elgazolt kis leány. Telefonon jelentették tegnap a rendőrségnek, hogy a szoboszlói 4301. számú vegyes vonat a Varga-kerék alatt elgazolta Hegedüs Károly ottani lakos, mozdonyvezető 10 éves kis leányát. A kis gyermek súlyos sérüléseket szenvedett, aligha marad életben.

A Csokonai-kör felolvasó ülése. A debreczeni Csokonai-kör, városunk ezen előkelő irodalmi testülete, szombaton folytatja ez idei igen érdekes, magas színvonalon álló felolvasó üléseinek sorozatát. Ez alkalommal Barabás (Krampera) János olvas fel a fővárosi Nemzeti Színházban színterkerülő drámájából egyes részleteket. Faragó Odón, színtársulatunk kedvelt komikusja pedig humoros felolvasásokat fog tartani. A felolvasó ülés iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik.

A Nádudvari vasut előmunkálatai már teljesen befejezést nyertek. Az állomási felvételi épületek és őrházak már teljesen készen vannak s kora tavasszal megkezdik a sín lerakási munkálatokat, miután a töltések már szintén készen vannak. Nádudvar és Hajdumegye tudvalevőleg a vasut céljaira nagyobb hozzájárulási összeget szavazott meg, ugyszintén a miniszter is. Most a vasutat építő társaság sürgeti a miniszternél ez összegek kiutalását, miután a vasutat a késő tavasszal, legkésőbb a nyár elején át akarják adni a forgalomnak.

Jóváhagyott szabályrendelet. Hajdumegye közgyűlése legutóbb elhatározta, hogy B. Újvároson, az ottani vásárokon csak odaváló cipészeknek, csizmadíáknak, asztalosoknak és egyéb iparosoknak engedélyt ad az árulást. A miniszter ezt a szabályrendeletet ma leérkezett rendeletében jóváhagyta. Így tehát a b. újvárosi vásárokon többet idegen iparosok, meg megyebeliek, tehát debreczeniek sem árulhatnak.

Kinevezés. Szuszky Károly vallás-és közoktatásügyminiszteri szolgálatnok a debreczeni m. kir. pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez számtisztító kinevezett.

Theológusaink kirándulása. A hittanszaki-társulat tagjai Harsányi Pál szénior vezetése alatt kirándulást rendeznek Turkevére, hol hangversenyt rendeznek, melynek tiszta jövedelmét a homokkerti templom urasztali edényeinek beszerzésére fordítják.

A Polgári kör választmányi ülése, melyen az ideai közgyűlés határidejét tűzik ki s készítik elő a közgyűlési ügyeket, közbejött akadályok miatt szombatra, e hó 30-ikára halasztatott el.

Összeégett katona. Tegnap este véletlen szerencsétlenség áldozata lett a Széchenyi-utcai kaszárnyában egy közhaszár, a kinek az volt a kötelessége, hogy az istállóknban a petroleum lámpákat tisztogassa és esténként felgyujtsa. Tegnap este Krasznai közhaszár ismét fel akarta gyujtani a lámpákat, melyek közül egy eltört s a benne levő petroleum nyomban lángra lobbant. Végig folyt pedig az égő petroleum a közhaszár ruháján s a mellén pár pillanat alatt ő szeégett az egész blouz. Társai nagy nehezen tudták eloltani az égő ruhadarabokat rajta, de addigra igen súlyos égési sebeket szenvedett. Beszállították a katona-kórházba.

A zárórák eltörlése. A debreczeni szállodások, vendéglősök és korezmárosok ipartársulata már régebben kérvényt adott be a vendéglői és kávéházi zárórák eltörlése tárgyában. Idejét multa ugyanis már az, hogy éjszaka, mikor egész rakás vonat közlekedik Debreczenben, a kávéházak és vendéglők be legyenek zárva, anynyival is inkább, mert hiszen a zárórák mellett a külön szobákban ugy is lehetett mulatni. Megtörtént tehát az, hogy a külön-szobákban reggelig dorbézolhattak az emberek, míg a vonatról érkezők a városban nem juthattak se kávéházhoz, se vendéglőhöz. A tanács Vég Gyula rendőrfőkapitánynak adta ki véleményezés végett az ügyet, a ki javaslatában a zárórák teljes eltörlését javasolja, azzal a kikötéssel, hogy zene-engedélyt csak 2 óráig ad a rendőrség ugy a vendéglőknek, mint a kávéházaknak. Tovább zenélésre engedélyt a rendőrhatalóságtól kell kérni.

Öngyilkosság a piacon. Tegnap este kevéssel hat óra előtt lövés dördült el a Tisza-palota előtt. A főtéren járó-kelő nép egy perc alatt hatalmas tömeggé verődött össze egy ifju holtteste körül. Ott ácsorgott már régen ez az ifju, látták az árusok, a rendőrök. Azt hitték, hogy vár valakit. Egyszerre revolvert rántott elő, a szívének szegezte s egyetlen lövéssel kioltotta az életét. A kiváncsi néptömeg sorából nem ismerte senki s az esetről értesített rendőrség sietve tette koporsóba s vitette ki a közkórházba. — Ott vizsgálták meg a zsebeit, hogy nem találnának-e nála valami iratot, a melyből kiletét, esetleg öngyilkosságának okát megállapíthatnák. — Egyetlen levelező-lap volt nála. Azon is csak a cím állott: „Schwarz Jakab édes apámnak Tisza-Szöllősen”. Ugy látszik, hogy az öngyilkossá lett ifju a levelező-lapot azért címezte meg, hogy azon értesítsék szüleit végzetes tettéről. — A rendőrség sürgönyözött Schwarz Jakabnak Tisza-Szöllőse, de még eddig nem érkezett rá válasz.

Több nevű szélhámós. Többször megemlékeztünk már arról a veszedelmes szélhámósról, a kit az elmúlt vásáron fogtak el s a ki előbb Ungár Dezsőnek, később Weisz Simonnak vallotta magát. Végre kiderült, hogy Kohn Ignác az illető s egyike a legveszedelmesebb szélhámósok-

Kitűnő minőségű

„DURABLE”

magyar gáz izzótestek, valamint légszesz és vízvezetékhez tartozó alkatrészek, **jut nyos árban** beszerezhetők: **Gerő József** légszesz és vízvezeték szerelőnél, Hatvan-téza 4. sz. (Koszorus-ház). Telefon sz. 328.

nak. Tegnap délután bűnbánat szállotta meg s Jeney Miklós rendőrkapitánynak őszinte vallomást tett. Elmondta, hogy Kohn Ignác dolonyi születésű s hogy 1900-ban péksegéd volt Debreczenben Lampracht Frigyesnél. Akkor valami bűne miatt ki lett tiltva Debreczenből, de később visszajött s lopás miatt 9 hónapi börtönt kapott. Ekkor mint Weisz Simont ítélte el a törvényszék. Most azért jött Debreczenbe, mert a Széchenyi szálloda feltűnő szépségű pénztárosnője a kedvese volt. Bevallotta, hogy itt több hamis kártyás czimborája van, ezek közt Bogdány József és Sárkány Sándor, a kikkel a Bikában és a Baross kávéházban hamis kártyázásból tartották fenn magukat. Valószínű, hogy Kohn Ignác a debreczeni nagyvásárra jött s ezért sürgönyözött Krautbach híres nemzetközi betörőnek. Ezt ugyan tagadja, s azt állítja, hogy ő Krautbach krakói pipakereskedőnek küldött sürgönyt. Kohn Ignácot át kísérték az ügyészség börtönébe.

Elzúllott jegyzőjelölt. Egy előkelő, uri családból származó ifju ember ügye került tegnap a rendőrség elé, a kit rossz hajlamai a bűnbe kergettek. — Dr. Márton Kálmán ügyvédi irodájában 76 koronát sikkasztott, azután hamis nyugtára akart pénzt felvenni, barátainak pedig ingóságait eltulajdonította s potom árért eladta. Az elzúllott ifju ellan megindították a bűnügyi eljárást.

Értesítés. A debreczeni „Bikur Cholim“ betegsegélyző egyesület tagjait értesíti a választmány, hogy Popper Dávidné okleveles szülésznő (Hatvan-utca 31.) egyleti bábának megválasztott és bármikor ingyen rendelkezésre áll az egyesület tagjainak. Esetleges bejelentések az egyesületi eljárónál is eszközölhetők.

TÁVIRATOK.

A képviselőházi ülése.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —
(Érkezik d. u. 1/22 órakor.)

Bpest, január 27.

A képviselőház mai ülése a kormány-párt egy csinyével kezdődött. Ugyanis a kormányparti képviselőket — valószínűleg előre megbeszélve a dolgot — berendelték s hirtelen szavazást rendelt el az elnök, leszavazták a Smialovszky indítványát.

Smialovszky Valér indítványt adott ugyanis be tegnap, melyben javasolja, hogy a mostani parlamenti helyzet orvoslása és a legszükségesebb törvényjavaslatok lehető leggyorsabb letárgyalására szükséges rendkívüli, de a házszabályokkal nem ellenkező módzatok megállapítása céljából határozza el a képviselőház, hogy a szönyegen levő törvényjavaslat tárgyalásának felfüggesztésével az összes pártokból megalakítandó bizottságot küld ki, a melynek feladata lesz rövid záros határidőben a házszabályok szigorú szemmeltartásával egyezmény-tervezetet kidolgozni, illetve illetet megkísérelni.

E felett rendelkezett az elnök a szavazást 10 órakor pontban, holott máskor fél 11-kor szokott csak az ülés kezdődni.

Az elnök ugyan napirendre akarta tüzetni az indítványt péntekre, de az összehívott kormányparti képviselők leszavazták

magát az elnököt is, a ki azonban valószínűleg csak tessék-lássék tette meg előterjesztését az indítvány napirendre való kitűzésére.

Szavaztak **Smialovszky indítványa mellett 16-an, ellene 89-en.**

Kaas Ivor báró akart még a tárgyhöz szólani, de az elnök kijelentette, hogy ebben az ügyben már határoztak, az vita tárgyát többé nem képezheti.

Lovász Márion szól ezután a napirenden levő ujonczmegajánlási javaslatához. A többség, mint a Smialovszky indítványának elvetése is bizonyítja, elzárkózik a parlamenti politikai pártok békés tárgyalásai elől. Kijelenti, hogy nem félnek az erős kéztől, mert az 1000 éves alkotmány minden erős kéznél erősebb.

Polonyi Gézával vitatkozik, a ki súlyos vádakot emelt a harezoló ellenzék ellen. Pedig a szabadelvűpárt annak az oka, hogy megszegték az 1899. évi XXX. törvénycikket. Foglalkozik a katonák viszatartásáról és a póttartalékosok behívásával, melyeket **Polonyi** is törvénytelennek mond. Mért támadja tehát a nemzeti jogokért küzdő ellenzék. Áttér az ujonczmegajánlás kérdésére. Kijelenti, sohasem gondoltak volna arra, hogy ebből politikai bonyodalmak keletkeznek. Az erős kéztől nem fél, az ujonczjavaslatot nem fogadja el.

Ezután **Rakovszky** István kijelenti, hogy itt a Smialovszky indítványának leszavazásával **stikli történt.** A Házat csak fél 11-kor szokták megnyitni, most pedig már 10-kor megnyitotta az elnök.

Elnök: Tiltakozik e feltevés ellen. Ha már 10-kor határozatképes a Ház, hát akkor rögtön megnyitható. Így volt ez ma is.

Rakovszky István panaszkodik még, hogy a Ház üléseinek nyilvánossági jogát az elnök korlátozza s nem adnak ki a közönség részére elég jegyet. Ma is egy előkelő társaság nem kapott jegyet.

Elnök kijelenti, hogy ő nem korlátozza a Ház nyilvánossági jogát. A háznagy most nincs jelen, érdemben nem válaszolhat tehát, de annyit már is kijelent, hogy a mai ülésre az összes jegyek elfogytak.

Pichler Győző meghalt.

Budapest, január 27. **Pichler Győző** a Kossuth-párt egyik legnépszerűbb tagja, Kölesd választókerület képviselője, mint Bécsből jelentették, ma délelőtt meghalt.

Pichler Győző még fiatal ember volt, alig több mint 30 éves. Mint újságíró, az Egyetértés munkatársa lett, Kossuth Ferencz titkára s ezután tevékeny publicistikai működése révén országgyűlési képviselő lett.

Pichler Győző, a ki az utóbbi időben sokat betegeskedett, most Korfuba, Egyiptomba készült utazni Bécsen keresztül, a hol a Grand Hotelben szállt meg.

Itt érte utól váratlanul a halál. A képviselőházba fél 12 órakor érkezett a halálhíre s nagy részvétet keltett.

A politikai helyzet.

Budapest, január 27. **Tisza** István bécsi utazásáról többféle hírek keringenek.

Egyik kuforrás szerint semmi különösebb fordulat nem várható a politikában s csak a delegáció összehívásáról tesz javaslatot a miniszterelnök. Másik hírelés szerint a királytól **Tisza** felhatalmazást fog kapni a parlamenti rend helyreállítására végett a legerősebb, rendkívüli eszközök felhasználására.

Tisza délelőtt 9 órakor Pitreichhal és Goluchovszkival tárgyalt, 11-kor a királynál jelentkezett **huszárcapitányi egyenruhában.**

Tisza István ma este visszatér Budapestre.

MULATSÁG.

Mulatságok sorrendje.

Január 30-án. Jogász bál a „Biká“-ban.
Január 30-án. Vas- és fémmunkások bálja a „Koroná“-ban.

Kereskedő ifjak táncestélye.

Február hó 4-én az Arany Bika csinosan feldisített termében tartandó kereskedő ifj. táncestélyre az érdeklődés egyre nagyobbodik és már előre látható, hogy a kereskedő ifjaknak mulatsága ez évben nagy sikere lesz. Jegyek előre elzárhatók: Zádor Lajos, Szabó Lajos fiai, Békés Lajos és Lovass és Ladányi urak üzletükben.

Mit tárgyal a városi közgyűlés.

— január 27.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága Domahidy Elemér főispán elnöklésével e hó 28-án d. u. 3 órakor tartja meg ez évben első közgyűlését. A közgyűlésen a következő ügyek kerülnek elintézés alá:

Polgármesteri jelentés 1903. évi november és december hónapokról.

Nyíri Sándor m. kir. honvédelmi miniszter urnak köszönő leirata.

A m. kir. belügyminiszter urnak jóváhagyó leirata az 1902-ik évi költségelirányzatban észrevételezett házipénztári kölcsönök ügyében.

M. kir. belügyminiszter urnak leirata az 1903-ik évi költségelirányzat jóváhagyása tárgyában.

M. kir. belügyminiszter urnak leirata a néhai Fumagalli Károly alapítványa ügyében.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak 68,875/II—1903. számú rendelete a II-ik transversális ut debreczen—tokaji szakaszára a 77/1406—1902. bkgy. sz. határozattal megszavazott s tíz év alatt fizetendő 60,000 koronának az 1904. évvel kezdődő fizetése iránt.

M. kir. kereskedelemügyi miniszter urnak leirata az eger—debreczeni törvényhatósági közut Füzesabony—Debreczen közötti szakaszának államosítása ügyében.

Tolnavármegye közönsége, a m. kir. igazságügyi miniszter urnához, a büntető törvénykönyv novellájának létesítésénél, a képviselők befolyásolása ellen teendő intézkedés tárgyában felterjesztett feliratát pártolás és hasonló szellemű felirattal való támogatás végett megküldi.

Tolnavármegye közönsége felirata a m. kir. kormányhoz és az országgyűlés képviselőházához a budapest—boszniai vasúti összeköttetés és a vukovár—samaczi Duna-Dráva csatorna létesítése, valamint a Duna-Passau feletti részének szabad hajózása érdekében.

Arad sz. kir. város megkeresése a házadótörvény módosítása tárgyában az országgyűlés képviselőházához intézett feliratának hasonló szellemű felirattal való támogatása iránt.

Kolozsvár sz. kir. város átirata az adótörvények megváltoztatása végett a m.

kir. pénzügyminiszter urhoz intézett feliratának támogatása iránt.

Hevesvármegye közönségének átirata az 1889. évi VI. t.-cz. 50. §-ának törlése iránt.

Jelentés az árvaügyek állásáról az 1903. év II. dik felében.

Tiszti főügyészi jelentés a város cselekvő és szenvedő pereiről az 1903. dik év II. dik felében.

Névszerinti szavazás az ipariskola építésére a reáliskolai alaptól 54,081 korona 2 fillér megszavazása tárgyában.

Igazoló választmány jelentése a választott bizottsági tagok 1904. évi névsorának bemutatásával.

A jog- és pénzügyi bizottságba két megüresedett tagsági helynek választás által betöltése.

A gazdasági bizottságban 6 megüresedett tagsági helynek választás útján betöltése.

A színházi bizottságnak 1904. évre megalakítása.

A szegényügyi bizottságnak 1904. évre megalakítása.

A nyugdíj-ellenőrző bizottságnak 1904. évre megalakítása.

A központi választmányban megüresedett 3 tagsági helynek választás útján betöltése.

Az iparos-tanonciskolára felügyelő bizottságban megüresedett 1 tagsági helynek választás útján betöltése.

Az esküdtképes egyének összeírására hivatott bizottságnak 1904. évre megalakítása.

A városi adópénztár pénzkészletének szállítását ellenőrző bizottságnak az 1904. évre megalakítása.

Főispán ur átirata az igazolóválasztmányi tagok kinevezése tárgyában.

Tanácsi előterjesztés a vásárok és nyílt piacok tartásáról alkotott és kormányhatóságilag megerősített szabályrendelet kihirdetése és életbeléptetése tárgyában.

Két befejezett fegyelmi ügy bejelentése. Tanácsi javaslat a Pavillon-laktanya pórtaktárának kibővítése iránt.

Ugyanaz, szenvedő hátralékok törlése tárgyában.

A nagyálló—debreczen—nyiradony—érmihályfalvai helyiérdekű vasut végrehajtó bizottságának kérvénye újabb 200,000 kor. hozzájárulás iránt.

Az V. orsz. czipész-kisiparos szakkiállítás előkészítő bizottságának kérvénye 570 korona nyomdai költség elengedése iránt.

Tanácsi előterjesztés a Lamprecht Frigyes és társai által épített sertésrakodó-iparvágány által igénybe vett utvonal használatára kötendő szerződés tárgyában.

Dankó Mihály és társa temetkezési vállalkozók felebbezése az általuk kért 400 darab 250 méteres gömbfa ügyében hozott 17647/1903. sz. tanácsi határozat ellen.

Szabadságolás iránti kérvények. Nyugdíjazás iránti kérvények.

VEGYES HIREK.

* **A füstbe ment milliók.** A magyar ember szinte lenézi azt a férfit, a ki nem dohányzik. Pedig, ha megfontoljuk, hogy mily nagy értéket képvisel az elfüstölt dohányfélék ára, arra a meggyőződésre jutunk, hogy életünk folyamán egész kis vagyont tudnánk megtakarítani, ha nem dohányoznánk. Vegyünk például csak egy olyan embert, a ki naponta csak két szivart szív el. Ha most azt kérdezzük, hogy mennyire szaporodnék ez ötven év alatt, hát bizony megijednénk attól a számtól, a mit kapunk, mert összesen 36,500 szivart tesz ki. Ennek ára, darabját átlag 5 krajczárba számítva, ezernyolczszázhuszonöt forint. Milyen óriás nagyságu volna az a szivar, a mit az ötven évi improduktív fogyasztás eredményezne, ha ezt egy normális

ember nagyságával hasonlitanók össze. Legalább is háromszor olyan hosszú, mint egy ember, vastagsága pedig három akós hordóval vetekszik. A sulya akkora, hogy csak valami óriás tudná a vállára emelni, mert egy ilyen szivar éppen 275 kilogramot nyomna. De nagyon kevés dohányzó ember van, a ki csak két szivart szív el naponta.

* **A hirdetés haszna.** Semmi sem illusztrálja jobban a hirdetések hasznát, mint az a nagyszabású hirdetés, melyet a Times indított azért, hogy a legnagyobb angol lexikont, az Encyclopaedia Britannica-t népszerűvé tegye. Hat évvel ezelőtt kezdte a Times a hirdetését, úgy, hogy a siket fülek is meghallják. Az angol királyság nagyobb hírlapjában napról-napra egész oldalas hirdetések jelennek meg s ismétlődtek ezek hónapról-hónapra a nagyobb folyóiratokban. A megrendelőnek az első részlet fejében csak egy guineát (25 koronát) kellett fizetni, hogy az egész 35 kötetes munkát, még 27 havi egy guineás részletfizetés mellett megkapja. Hat éván át szüntelenül tartott ez a páratlanul kitartó hirdetés s most, hogy a Times végre a hirdetését megszünteti, egy újabb utolsó nagy reklám-cikkben számol be egész akciójáról. Ebből az érdekes leleplezésből igen tanulságos hatását látjuk a hirdetéseknek. — A Times bevallja — hogy a hat év alatt hat millió koronát fizetett a hirdetésekért, — mely összegből négy milliót a lapok és folyóiratok, két milliót a körlevelek nyeltek el. De az eredmény is annál fényesebb volt. Míg a hirdetések megelőzőleg mindössze csak tizezer példány fogyott el a lexikonból, most egyszerre ötvenezer példány kelt el a 35 kötetes műből, — a mi 30 millió korona bevételt jelent. Mert a lexikont négyféle kiadásban vásárolhatták, úgy, hogy az egyszerű példány 480, a legdrágább példány 960 koronába került. A legnagyobb napi bevétel 600,000 korona, a legnagyobb heti bevétel 2 millió korona volt. A posta 4 és fél milliót keresett levélbélyegekért s 1 és fél milliót chequet hordott szét. A Times irodájában 475 személy foglalkozott csak lexikonnal s mintegy 200,000 embernek adott levélbéli felvilágosításokat is.

* **Betörő gróf.** A napokban Kolosváron egy gabona raktárból hat zsák gabonát loptak. Az egyik jó madarat Oltyán Juonnak hívják. Büntérsa egy péksegéd s a betörésben az ő személye okozott nagy feltűnést. A péksegéd ugyanis azt vallotta, hogy Potoczki István gróf a neve s ezt az állítását okmányokkal igazolta. Elmondta, hogy édesanyja Budapesten lakik. A rendőrség most kutatja, hogy a tolvaj írásai valódiak-e, vagy pedig azokhoz is bűnös uton jutott.

* **Az apa szíve.** Egy ismert kereskedőről beszélték ezt a bájos történetet. Egy esztendei boldog házasságát kicsi babával áldotta meg a jó Isten. A derék kereskedő, a ki a legváltóságosabb pillanatokban is fontos ügyet intézett kis büroijában, lázas türelmetlenséggel várt a hírekre, a mik a beteg feleség ágya mellől öt percenkint röpködtek hozzája. Végre a hírnök jött s szepegeve szólt:

— Megvan!

A kereskedő tuláradó boldogságban hevesen átölelte a stafétát:

— Fiu?

— Fiu.

Kalap nélkül rohant át a szomszédos játékkereskedésbe, a hol nem tudták mire vélni a zilált, s izgatott ember viselkedését.

— Adjanak hamar egy dobot, meg egy trombitát! — riad a segédekre. A bolt népe gyanus szemmel nézett össze, mialatt kirakosgatták a fényes játékszerket.

— Adjanak kardot is, meg puskát is. Nines egy nagy ágyujok? Istenem, el re felejtsek egy kis hinta-lovat!

Mikor az egész hadi felszerelést szépecskén összezsomagolták, a boldog apa felnyalabolta a jó nagy paksamétát és lélegzetfogyva rohant, száguldott haza, egyenesen a betegszobába. Azután erőtlően lero-

gyott térdre az ágy elé s míg az asszony fehér kezén végig futott a forró örömkönye, — odaadta a kis fiának a sok szép ajándékot.

* **Öngyilkos jegyző.** Takács Sándor berettyó-ujfalui másodjegyző tegnap délelőtt öngyilkosságot követett el. Délelőtt tíz órakor míg családja a községben lakó beteg leányát látogatta meg, lakásán felakasztotta magát. M kor hozzátartozói hazajöttek, rémülten konstataáltak a megrendítő öngyilkosságot. Azonnal jelentést tettek az esetről a főszolgabírósnak s a főszolgabíró nyomban hivatali vizsgálatot rendelt el. Megrovanosták a Takács Sándor által kezelt árvakasszát is és mindent rendben találtak. Az öngyilkos negyvenöt éves lehetett. Levelet nem hagyott hátra s nem is sejtí senki, hogy a különben vig kedélyű embert mi vitte az öngyilkosságra. Feleségén kívül egy férjes leánya és két kiskorú gyermek gyászolja.

* **A zsur.** Apró kis jelenet, de jellemző. A zsuron van egy uri ember, a ki jóformán senkit sem ismer az egész társaságban. Véletlenül a háziasszony férje mellé kerül és méltatlankodva sóhajt föl:

— Te, én még éhes vagyok.

Egy másik uri ember, hogy figyelmeztesse fatális tévedésére, a lábára lép. Ő azonban csak folytatja tirádáit, hogy itt nem kapott eleget enni. A jóakaratu uri ember, hogy elvegye a dolog élet, odaszól a házigazdának:

— Te, látod, hogy tréfál ez a Pista

Pista azonban megbotránkozással utasítja vissza a feltevést:

— Azt hiszed, hogy tréfálok... Egy-

általában nem A lehető legkomolyabban mondom, hogy éhes vagyok... Minek hívják meg ilyen helyre az embert, ha nem adnak enni?

...A házigazda sietve elszel.

TÖRVENYSZÉK.

Érdekes felmentő ítélet. Bachrach Hermann jelenleg budapesti lakos, varrógép ügynököt, a ki pár évvel ezelőtt Debreczen környékén kötött üzleteket, épen ezen üzletekből folyólag család és okirathamisítás stb. büntette miatt vádolt a debreczeni kir. törvényszék s az elmúlt nyáron tartott bünygyi tárgyalásából folyólag el is ítél 7 hónapi börtönre és 120 korona pénzbüntetésre. Az ítéletet dr. Kardos Samu, a kiváló kriminalista, vádlott védője meglebebbzte s a debreczeni kir. tábla tegnapi ülésében védő álláspontját teljesen magáévá tévé a törvényszék indokolásával szemben Bachrach Hermant a vád és következményeinek terhe alól felmentette.

Királysértő asszony. Békés egyetértésben laktak egy ideig egy házban Barta Sándorné és Lévy Józsefné. Ez a körülmény, tekintettel arra, hogy Bartáné rendkívüli beszélő tehetséggel van megáldva, kissé csodálatos is, de hát nem is tartott sokáig. Mikor aztán végre össz kaptak, csináltak is olyan sikerült kalamajkát, hogy egy hétig arról beszéltek a szomszédok, sőt a bíróság is beleszólt a dolgba. Mikor ugyanis kölcsönösen kiáll-

tották egymásról az erkölcsi bizonyítványt, füszerelve természetesen mindkét részről hatalmas becsületsértésekkel és rágalmaszásokkal, Léva né azt a kérdést vetette fel, hogy miért nincsen megcsúszva Bartáné az urával.

— Hát aztán kinek mi köze hozzá. Abba nekem nem parancsol senki, még a király se!

És ennél a pontnál megállott egy kis ideig, lélegzetet vett és fin man kifejezve királysértés vétséget követett el. A sokkal higgadtabb Léva né aztán így filozofált:

— Ha beperelem becsületsértésért, azt fogják mondani, hogy a becsületsértés kölcsönös volt és nem ítélk el. A királyt pedig csak ő sértette meg.

És nagy jogi érzékről tanuskodva feljelentette Bartánét királysértés vétségéért. Így történt meg aztán az az eset, hogy a kir. alügyész vádiindítványára egy havi börtönre ítélték el Bartánét, ki — úgy látszik meglepetésében — felebbezést se jelentett be. Ennek pedig az lett a következménye, hogy Léva né titkos káröröme és nyílt gunyosolói közepette szuronyos börtönre vitte be később Bartánét a kir. ügyészség börtönébe.

A meghalt koldus ezrei.

Két nap előtt egy 54 éves házaló halt meg Aradon egy büzös istállóban, ki koldusként, a legnagyobb nyomoruság közepette élt, abból táplálkozván, a mit mások hulladékképpen eldobtak.

Halála után azonban a hatóság emberei szenzációs felfedezést tettek. Kiderült, hogy Richtzeit Jakabnak, a ki, csak-hogy koldulhasson, gyufával és fénymázzal házalt, mintegy 12 ezer koronányi vagyona van.

A ruhája egyik zsebében egy szennyes zsebkendőben közel kétezernegyszáz koronát találtak, írásai közt pedig egy 8 ezer koronáról kiállított takarekpénztári könyvet s egy szerződést, mely szerint Richtzeitnek 9 bányarészvénye van. Az ő eget eltemettette a város, a pénzt és az értékeket az árvaszék leltárba tette. Az elhunyt magányosan élt, így hát rokonai után kutattak, hogyha van ilyen, az örökséget átvehesse, ennek híján pedig az öreg hagyatéka az állam tulajdonába ment volna át.

Az elhunyt különös embernek Szegeden él egy unokatestvére: Richtzeit Pinkász, a ki mint kalauz 5 év óta szolgál a szegedi közuti vasut-társaságnál.

A lóvonati kalauz a lapokból olvasva rokona halálát, mint egyedüli örökös, kellő igazoló okmányokkal felszerelve, jelentkezni fog az aradi hatóságnál s az öreg birtokában volt pénz és egyéb értékek kiadását fogja kérni.

REGENYCSARNOK.

Tiltott szerelem.

Olasz regény.

(5.)

Együtt siettek Klára asszonyhoz, a kit az ideggöres gyötört; egész testében resz-

ketett s a fogai vaczogtak. Az öreg asszony nem beszélt egy szót se: halálsápadt arcából alig látszott ki mélyen fekvő szeme párja. Enyhíteni e fájdalom nem lehetett s így várni kellett, míg a roham magától elmúlik. Gusztáv rátette meleg kezét a beteg jéghideg homlokára: időnkint reálehelt s megkérdezte, hogy hogyan érzi magát. A beteg mindenesetre hallotta e szavakat, mert sárgás szürke szeme kifejezésében elváltozott s az ajkain meglátszott a hasztalan erőlködés a mosolygásra. A nap még nem sütött a szobába; csak arany színű rezgés hatolt be a csukott ablakon. Lassan-lassan a göres elállt, a beteg megnyugodott; egy-néhányszor kinyitotta száját, hogy levegőhöz jusson.

A mint az élet melege lassanként visszatért az erekbe, a halvány arcszín is megváltozott. Klára néni végignézett környezetén s mosolygott, de nem beszélt. Kimondhatatlan fáradtság vett erőt rajta, melyen még érezhető volt az elmúlt láz nyoma; míg lelkében a friss tavaszi reggel láttára bánkodás, az elveszett boldogság, az örökre elveszett ifjúság érzése zokogott. Mindennek vége! Megöregedett, tehát meg kell halnia. S a bágyadság megint csak megviselte. Erzékei elhomályosultak; nehéz kábultság lepte el tetőtől talpig.

— Elalszik, — suttozta Francziska.

— Nem, el fogajulni, — mondá Gusztáv a félelemtől elhalványodva, mert érezte miként gyöngül egyre anyjánál az érverése.

— Siessen, Gusztáv, fenn a szobámban az ágy mellett talál egy kis kristályüveget, hozza le hamar.

Gusztáv felrohant a lépcsőn s berontott a szobába. Gyermeki megindultsága daczára heves izgatottság fogta el, mikor a friss illat megütötte orrát; reszketett, úgy érezte, mintha rózsaszínű kupolás fürdőben volna s körülötte szállongana az asszonyi test természetes, részegítő illata. Az ágy mellett kereste az üveget, a nélkül, hogy tudta volna; az ágyon még meglátszott az ott szunnyadt test nyoma. A Francziska illata szállt ki abból, ugyanaz, mely őt mindig oly kívánatosá teszi. Mialatt Gusztáv keresgált, ujjai valami fehér tárgyhoz értek; talán egy összehajtott ing volt, ugyan az, a mi még az imént Francziska testén lehetett. Az illat ott maradt az ujjain. Megtalálta a kis üveget és lesietett a beteghez.

IV.

...Kora délután volt. Előző este végre megegyezett abban, hogy együtt lovagolnak az erdőbe s a márczius utói délután pompás idővel kínálkozott erre.

Kiértek a főutra s egymás mellett ügettek; eleinte hallgatagon. Gusztáv kissé visszatartotta lovát, hogy jobban gyönyörködhesék Francziska finom, karsu természetében, mely a feszes lovagló ruhában pompásan kitűnt s ritka szép hajában, mely elegáns nemezkalap alá volt fogva.

Gyengéd kezével erősen vezette a sárgát. Gyönyörúsége telt abban, hogy a friss levegő megcsipdeste orozát s hogy lovának erőteljes patkóit a tisztán visszhangzott a rugalmas uton. Ha hajának egy szeszélyes tinesé szemére csapzott, élénk fejmuzdulattal visszaterelte halántékára. Egy izben rávágott ostorával az utazéli bokrokra s leste, mi történik. Madárraj zajgott fel a levegőbe, a kék éterbe, mely az eső után oly vidáman, oly nevetve borult a tájra. A környéket határoló hegyeken még ragyogott a hó, kedves ellentétet teremtve. A vetések között elszórtan paraszt emberek álldogáltak.

— Balra tartson, Francziska, — kiáltá Gusztáv előre nyomulva.

Két pár bivaly tartott feléjük: ép most oldhatták le őket a szekérről s valami faunszerű alak hajtotta őket.

A sárga gyorsabb ügetésbe fogott; rövid galoppba kezdett, a nélkül, hogy előre törhetett volna. Francziska erősen fogta a kantárt s merészen előre hajolt, hogy a ló kezes járását láthassa. Gusztáv nagyon el-

zsudálkozott ezen s hozzátette, hogy ez a ló képes volna egy Napoleon arany körületében is galoppozni.

(Folyt. köv.)

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.
— Déli zárlat. —

Január 27.

Készáru : csendes.

Buza áprilisra	7.84—7.85
„ októberre	7.65—7.66
Rozs áprilisra	6.59—6.60
Zab	5.49—5.50
Tengeri májusra	5.29—5.30

SZINLAP.

Ma, szerdán, 1904. január hó 27-én, bérlet

100-ik szám „A” harmadszor adatik:

Menyecskék.

Három egy felvonásos népszimű dalokkal.

Holnap, csütörtökön 1904. január hó 28-án, bérlet 101-ik szám „B” harmadszor:

Menyecskék.

Eladó vendéglő.

Tiszalökön a nagyvendéglő étteremmel. 5 szobával, kocsimahelyiséggel, fedett kuglizóval, nyári szaletlivel, vendéglői és italmérés, joggal, berendezéssel vagy a nélkül is eladó.

Értekezhetni:

Schnopper Gábor

és nejevel,

Tiszalökön.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy Csapó-utca 17. szám alatt volt

fűszer- és csemege-üzletemet

volt lisztraktáram helyiségébe, szintén Csapó-utca 17. szám alá, a Zenedével szembe, a csizmadia-árucsarnok épületébe helyeztem át, melyet teljesen a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be, úgy, hogy a tisztelt közönség szükségletét az üzletemhez tartozó árukból a legnagyobb mértékben kielégíthetem; a mikor ugyanezért szives támogatását kérem, egyuttal ígérem, hogy mint eddig, úgy a jövőben is törekvésem oda irányul, hogy megelégedését minden tekintetben kiérdemeljem. Tisztelettel:

Roth Antal.

Uradalmi tea vaj

naponta friss érkezés 1 kilogramm
1 forint 20 krajczár, kapható

KERTÉSZ SÁNDOR

fűszer- és csemege kereskedésében,
Kossuth-utca 17. sz.

Apró hirdetések.

BOROS TESTVÉREK nőidivat áruházában remek őszi divatkelmék és téli cikkek óriási választékban megérkeztek. Meglepő olcsó árak!

BOCSKAI-KERTI Darvas-féle fajtiszta Ezerjő bor kapható literenként 30 kr-ért, Kertész Sándor fűszer-, csemege- és déligyümölcs-kereskedésében, Kossuth-utca 17. sz.

EGY SZOBABUTOR eladó. Homokkert I-ső járás, 67. sz.

85. — VK. SZ.
1904.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járá-bíróságnak V. 3527/2—1904. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Ravics és Társa budapesti bef. czég részére, Szabó Bálint debreczeni lakostól 105 korona — tőle, ennek 1903. évi október hó 25-ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 45 kor. 74 fillér pertöltség erejéig, 1904-ik évi január hó 3-án bíróság lefoglalt és 3200 kor. — fillérre becsült 4 1/2 lóerejű gőzgép és egy csé, lőszekrényből álló ingóságok, 1904 február hó 11-én, délelőtt 9 órakor kezdetét veendő — és a Haláp-pusztán, Diószegi-féle kaszálóban, az Első magyar gazdasági gépgyár részvénytársaság 1810 kor. 20 fillér tőkekövetelése és járuléka, végre az Alföldi takarékpénztár 700 korona tőkekövetelése és járuléka kielégítése végett is egyidejűleg megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legőbbit igérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, — szükség esetén becsáson alul is el fognak adni.

Debreczen, 1904 január 23.

Török Páter,
bírói kiküldött.

+ Elhizást +

meggától a **Thielés-féle soványító-tea**, a mely semmiféle ártalmas anyagot nem tartalmaz és a mindennapi munka végzését nem akadályozza. Csomag 175 fillér, 4 csomag bérmentve (utánvét mellet).

LUDWIG THIELE, Drogist. Man heim.

Gyönyörű

farsangi ujdonságok:

Csipkeruhák, Selyemgázok, Ruhaselymek, Áttört Grenadin-szövetek, Sima és mintázott Selyem-Batiztok, Himzett- és Ajour Batiztok, Belépők-re való posztók és selymek, Legyezők, sálók, virágok érkeztek:

BOSZNAY J. és TÁRSA

divatáruházában,
Debreczen, Kossuth-utca 5. sz.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylonból. Valódi csak eredeti csomagban. Rak-tárok a felragaszokon láthatók.

Indra Tea Import Company Triest.

Főraktár Debreczenben:

Kontsek Gézaná.

**BRÁZAY FÉLE
SOSBORSZESZ**

NACY ÜVEC
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEC ÁRA: 1 KORONA
HASZNALATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGEZHEZ
... MELLÉKELVE VAN! ...

Mindenféle bélyegzők és izléses nyomtatványokat készít pontosan és olcsón

KRAUSZ JÓZSEF

első debreczeni bélyegzőgyár és könyvnyomda.

Hal-piacz.

Új gépész-kovács műhely.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű gazdaközöniséggel, hogy a

TELEKI-UTCZA 37. SZÁM

alatt műhelyt nyitottam, melyben mindenféle gazdasági gépek, gazdasági kovácsmunkák, okszerű lóvasalás és szivattyúk javítása főügyeletem alatt eszközöltetik.

Miután a magyar királyi gazdasági tanintézetnél több éven át mint gazdasági gépész-kovács működtem, alkalom volt a szakmámba vágó legkiválóbb munkákka megismerkedni s így e téren a legkényesebb igényeket is kielégítem. A tiszelt gazdaközöniség becses pártfogását kérem

Veress István,

mezőgazdasági gépész és okleveles lóvasaló-kovács.

Órák, ékezetek és más zerek a legolcsóbban beszerezhetők
SERLI EDE úr.

Gasparik Antal és Társa

chronometer, műórák, órákésztő eszközre-kezdő, M. A. V. szállítója és pályázati szaktársa, **DEBRECZEN.**

Különösen ajánljuk a saját gyártmányú

óráinkat

legolcsóbbt a legdrágábbig.

Órajavításokat a legnagyobb pontossággal készítjük 1 évi jótállás mellett, a javításokért csak 1 forintot számítunk, órajavításokért csak 50 kr., és mindenféle szakmámba vágó javításokat a legjobban és a legolcsóbban mint bárhol.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek.

— Árjegyzék kivanatra ingyen és bérmentve. —

Csődkiárulás.

Közadós Halmágyi Sámuel csődtömegéhez leltározott és a csődleltár 2—1331. tételei alatt felvett női palatok, kabátok, muffok, napernyők, esernyők, flanel és selyemblouzok és egyéb női divatcikkek

==== folyó január hó 31-ig tart, ====

darabonként a Piacz-utca 47. szám alatti üzleti helyiségben kiárusítatnak.

Dr. Szöllős Dezső,

csődtömeggondnok.